

Lieven CLAEYS

projectmedewerker zorg

lieven.claeys@broedersvanliefde.be

EEN FOCUSGROEP IN DE PARTICIPATIEMIX

binnen PC Ariadne | Lede

WAT IS EEN FOCUSGROEP?

- Methodiek gebruikt bij kwalitatief wetenschappelijk onderzoek met als doel info te verzamelen omtrent bepaald thema.
- Om de 14 dagen
- vrijwillig
- 1u - 1u30
- open voor alle cliënten
- met moderator
- veelal met expert/professional
- alles is bespreekbaar
- sfeer van gelijkwaardigheid
- **Thema's:**
 - van kwaliteit van het eten,
 - over regie van de eigen behandeling tot
 - vrijheidsbeperkende maatregelen.

1. VOORSTELLING FOCUSGROEP

De focusgroep is een kwalitatieve onderzoeksvorm waarbij een groep van mensen gevraagd wordt naar hun percepties, ideeën en meningen over een product, service, concept of idee. De focusgroep wordt gebruikt om data te verzamelen voor wetenschappelijk onderzoek en voor marketing doeleinden.

PC Ariadne past deze onderzoeksvorm toe, maar geeft er een eigen gezicht aan:

- vrijwilligheid
- wisselende groep
- elke inbreng is waardevol
- alles is bespreekbaar
- gelijkwaardigheid

SAMENSTELLING

- alle cliënten
- moderator
- expert/professional

Quid?

- *gedwongen opname*
- *gesloten regime*

WERKING

wekelijks activiteit

week 1:

voorbereiding
(met procesbegeleider)

week 2:

effectieve focusgroep
(met moderator en
eventueel expert)

- *brengt structuur*

- *vast patroon*

- *doorbreken is dodelijk*

THEMA'S

maaltijden • rookbeleid • cliëntidentificatie • kwaliteit van therapie
vrijtijd • gedwongen statuut • vrijheidsbeperkende maatregelen
op weekend gaan • voedseloverschot • ik en mijn individuele
begeleider • mijn therapieschema • veiligheid • medicatie • regels en
afspraken • trajectwerking • ontslagvoorbereiding • familiewerking
het onthaal- en opnameproces

2. STERKTES

- Ingebed in mix met andere participatiemiddelen
- Duidelijkheid over de doelstellingen
- Cocreatie
- Participatie tijdig, vooraf en niet achteraf.

3. KWETSBAARHEDEN

- Kwetsbaarheid van de deelnemers
- Kleine groep versus ziekenhuispopulatie
- Verloop met vaste kern
- Realistische verwachtingen
- Nood aan opvolging en terugkoppeling
- Schijnparticipatie loert altijd om de hoek

**" Kwetsbaarheid begint met moed.
Moed om er te zijn en jezelf te laten zien."**

4. EFFECT OP MEDEWERKERS

EFFECT OP CLIËNT ► BEDREIGING

- Centraal staat effect op de cliënt.
- Focusgroep is een middel tot participatie.
- Participatie is geen doel op zich.

► BEDREIGING

- Verlies aan controle
- focusgroep is vakbond van de patiënten.
- Professionals worden 'bevraagd'.
- Kwetsbare opstelling (van professionals én cliënten)

► TRANSPARANTIE

- "Op de focusgroep is beslist..."
- Verslaggeving.
- Geen exclusieve club.

► SPIEGEL

- Reflectie op eigen handelen als voorziening, als professionals, als afdeling, als team,...
- Kans om in elkaars schoenen te staan. Wederzijds begrip.
- Rollen omdraaien.

► GEDRAGENHEID

- Besproken onderwerpen leiden tot beter (wederzijds) begrip.
- Afspraken en regels worden beter gehandhaafd.
- Gezamenlijk gegroeide voorstellen of oplossingen worden ruimer gedragen.
- Minder wij-zij.
- 'gevoel' van samen, cocreatie.

► GROEIKANS

- Proeftuin in meer gelijkwaardig omgaan met elkaar.
- Visie op herstel (uitgaan van positieve krachten) handen en voeten geven.

" Participatie is geen doel op zich, maar kan leiden tot positieve uitkomsten voor patiënten, voor hun omgeving en voor professionals, zoals een betere levenskwaliteit, gezondheid en welbevinden."

5. EVOLUTIES

- Participatie en corona.
- Experimenteren met samenstelling.
- Een vaste ruimte voor participatie.
- Schrap sessies: verboden op het gras te lopen.

MEER INFO

FOCUSGROEPEN & PARTICIPATIE

<https://www.mind.org.uk/workplace/influence-and-participation-toolkit/how/methods/discussion-and-focus-groups>

Malin Axelsson e.a., *Lived experiences: a focus group pilot study within the MentALLY project of mental healthcare among European users*, BMC Health Services Research, (2020), 20:605.

Vlaams Instituut Gezond Leven, *Eerste hulp bij focusgroepen*.

Rosana Teresa Onocho-Campos e.a., *Methodological challenges in the use of focus groups with people with severe mental illness*, Cad. Saude Publica, 2017, 33(6).

P. Van Assema; I. Mesters en G. Kok, *Het focusgroep-interview: een stappenplan*, Tijdschrift voor Sociale Gezondheidszorg, 70 (1992) 431-437.

lieven.claeys@
broedersvanliefde.be

